

DATGANIAD I'R WASG TEMPLED AR GYFER YMGYRCH TANAU BATRI STOP AILGYLCHU EICH TRYDANOL 2025

(Tynnwch unrhyw gopi mewn coch cyn ei ddefnyddio)

Sut i ddefnyddio'r datganiad i'r wasg hwn:

- Mae'r wybodaeth a amlygir mewn melyn i'w golygu a'i phersonoli gennych gyda'ch sefydliad a manylion tân/gweithgareddau perthnasol o'ch ardal. Cofiwch ddileu'r cromfachau a'u hamlygu wedyn.
- Os ydych chi'n defnyddio unrhyw un o'n ystadegau o'r datganiad i'r wasg hwn, gwnewch yn siŵr eich bod yn cyfeirio at Recycle Your Electricals fel y ffynhonnell.
- Rhaid cadw hyperddolenni i Recycle Your Electricals' Recycling Locator yn y datganiad i'r wasg.
- Mae ein Tîm Partneriaethau Awdurdodau Lleol hefyd yma i'ch cefnogi bob cam o'r ffordd. Cyn cyhoeddi eich datganiad, cysylltwch â ni drwy e-bostio hello@materialfocus.org.uk i roi gwybod i ni beth rydych chi'n ei gynllunio a gweld sut y gallwn eich cefnogi!

**[ALI] YN GALW AR DRIGOLION I 'STOPIO TANAU BATRI' AC AILGYLCHU TECHNOLEG
NADOLIGAIDD Y NADOLIG HWN I ATAL YMCHWYDD MEWN TANAU LORŴAU BIN**

NEU

**[ALI] YN TREFNU [MANYLION Y PROSIECT] I ANNOG POBL LEOL I AILGYLCHU'R
NADOLIG HWN FEL RHAN O'R YMGYRCH 'STOP BATTERY FIRES'**

- Wrth i'r DU oleuo ar gyfer tymor yr ŵyl ym mis Rhagfyr, mae ymchwil newydd gan [Recycle Your Electricals](#), a ryddhawyd i nodi wythnos fwyaf poblogaidd y DU ar gyfer gosod addurniadau Nadolig, wedi datgelu effaith y goleuadau hyn.
- Mae llawer o oleuadau tylwyth teg ac anrhegion FastTech eraill (rhad, trydanol bach) yn cael eu prynu o gwmpas y tymor hwn, sydd yn anffodus wedyn yn cael eu binio

neu eu hailgylchu'n anghywir. Mae'r trydanol hyn sy'n cael eu pweru gan batri yn achosi ymchwydd o danau yn y llif gwastraff.

- Felly, y Nadolig hwn, [mae Recycle Your Electricals](#) yn galw ar y genedl i helpu i atal y tanau hyn trwy ailgylchu goleuadau wedi torri, batris ac anrhegion Nadolig FastTech eraill.
- Mae **[Awdurdod Lleol]** yn partneru â Recycle Your Electricals i'w helpu i'w gwneud hi'n hawdd i aelwydydd **[RHANBARTH]** ailgylchu eu trydanau diangen a rhoi ail fywyd i hen dechnoleg Nadolig a thrydanau eraill fel rhan o'r ymgyrch genedlaethol 'Stop Battery Fires'.
- Ailgylchu batris a nwyddau trydan sydd wedi torri a heb eu defnyddio gan ddefnyddio Recycle Your Electricals' [Postcode Locator](#). Rhowch eich cod post i ddod o hyd i'ch pwynt atgyweirio, rhodd neu ailgylchu agosaf sydd â dros 30,000 o leoliadau ledled y DU.

[DYDDIAD LANSIO]

Ym mis Rhagfyr, mae **[Awdurdod Lleol]** yn gweithio gyda [Recycle Your Electricals](#) i annog trigolion **[RHANBARTH]** i ymuno â'r ymgyrch 'Atal Tanau Batri'. Mae'r ymgyrch yn anelu at annog ailgylchu goleuadau sydd wedi torri, batris ac anrhegion Nadolig FastTech eraill y tymor Nadoligaidd hwn, fel rhan o ymdrech i leihau'r ymchwydd o danau batri yn y llif gwastraff.

Daw'r ymgyrch wrth iddo gael ei ddatgelu bod goleuadau Nadolig wedi'u pweru gan batri yn unig yn ymestyn i ychydig dros 7 taith Siôn Corn o amgylch y byd.

Yr her yw, mae llawer o eitemau FastTech neu drydanol goleuo yn cael eu pweru gan fatris sydd, os yn dod i ben yn y bin anghywir, yn cael eu malu a'u difrodi mewn lorïau sbwriel a lorïau ailgylchu, ac mewn canolfannau gwastraff, gan gynnau tanau peryglus sy'n rhoi ein diffoddwyr tân, gweithwyr gwastraff a'r cymunedau rydyn ni'n byw ynddynt mewn perygl difrifol.

Mae'r ymgyrch Recycle Your Electricals wedi canfod bod 1.1b o bob math o nwyddau trydanol a 449.9m batris fêps rhydd wedi'u binio - pob un yn dân posibl sy'n aros i ddigwydd. Roedd dros **1,200 o danau batri eisoes yn ystod 2023-24, cynnydd o 71% yn 2022** - gyda llawer ohonynt yn digwydd mewn lorïau sbwriel, canolfannau gwastraff a chanolfannau ailgylchu o ganlyniad i fatris a thrydanau yn cael eu binio neu eu hailgylchu'n anghywir.

Meddai Niamh McBride, Rheolwr Partneriaethau Awdurdodau Lleol ac Amgylcheddol yn Material Focus, y sefydliad nid-er-elw y tu ôl i'r ymgyrch Recycle Your Electricals: *"Wrth ailgylchu unrhyw eitem drydanol, os gallwch, gwnewch yn siŵr bod y batri yn cael ei dynnu o'r eitem. Ac yna ewch â'ch trydanau a'ch batris i'ch pwynt ailgylchu agosaf y gallwch ddod o hyd iddo trwy chwilio am ailgylchu eich trydanol a defnyddio ein [Postcode Locator](#). Yn bwysicaf oll, peidiwch byth byth a thaflu eich hen fatris a'ch nwyddau trydanol yn y bin – ailgylchwch nhw ar wahân bob amser i ailgylchu cartref neu sbwriel, i gadw'r gwasanaethau tân, y criw gwastraff a chymunedau lleol yn ddiogel."*

[MEWNOSODWCH BARAGRAFF AR DANAU BATRI MEWN ARDAL LEOL]

- Galw allan tanau batri maen nhw wedi'u cael yn eu hardal leol – manylion penodol i gynnwys lleoliad, hyd y tân, ymateb y gwasanaeth brys, effaith ar drigolion lleol
- Canmolwch y rhai sy'n diffodd y tân – cyfeiriwch at wasanaethau penodol

[MEWNOSODWCH PARAGRAFF AR AILGYLCHU MEWN ARDAL LEOL]

- Manylion am gyfleusterau lle gellir ailgylchu eitemau yn lleol
- Lle bo'n bosibl, manylion gweithgareddau/digwyddiadau ailgylchu lleol. Gallai gwybodaeth gynnwys:
  - Pa brosiectau / mentrau ydych chi'n eu trefnu? E.e. casgliad ymyl y palmant, digwyddiadau lleol ac ati.
  - Pryd / ble mae'r prosiectau'n digwydd?
  - Sut gall trigolion lleol gymryd rhan?
- [MEWNOSODWCH DYFYNIAD GAN LLEFARYDD YR AALI - yn ddelfrydol Cyngorydd lleol]
- Sylwadau ar danau batri a sut mae mentrau lleol yn helpu i atal y rhain
- Unrhyw gyflawniadau ailgylchu presennol
- Unrhyw ddatblygiadau ailgylchu diweddar yn yr ardal

Pan fydd trydanol yn cael eu hailgylchu'n iawn, gallwn hefyd arbed copr, lithiwm, aur a nicel gwerthfawr yn cael eu colli am byth, gyda'r adnoddau gwerthfawr hyn yn cael eu hailddefnyddio a'u hailgylchu i eitemau newydd gan gynnwys ffonau symudol, gliniaduron, oriorau clyfar, ynni glân a hyd yn oed offer meddygol.

Mae bellach yn haws nag erioed ailgylchu nwyddau trydanol sydd wedi torri a heb eu defnyddio gan ddefnyddio Recycle Your Electricals' [Postcode Locator](#). Rhowch eich cod post i ddod o hyd i'ch pwynt atgyweirio, rhodd neu ailgylchu agosaf sydd â dros 30,000 o leoliadau ledled y DU. Ewch i **[MEWNOSODAWCH DOLEN I WEFAN YR ALL]** i gael cyngor ailgylchu lleol yn **[RHANBARTH]**.

DIWEDD

Mae'r adroddiad yn cynnwys:

- Ymchwil Opinïum a gynhaliwyd ar gyfer Material Focus. Dwyn y teitl Christmas Fastech, dyddiedig 25 - 28 Medi 2025. Pwyswyd sampl gynrychioliadol yn genedlaethol o 4,000 o oedolion y DU i fod yn gynrychioliadol o oedolion y DU (18+) o ran oedran a rhyw, rhanbarth, statws gwaith, a gradd gymdeithasol.
- Ymchwil Opinïum a gynhaliwyd ar gyfer Material Focus. Dwyn y teitl FastTech - State of the Nation 2025, dyddiedig 20 Mawrth - 30 Mawrth 2025. Pwyswyd sampl

gynrychioliadol yn genedlaethol o 4,000 o oedolion y DU i fod yn gynrychioliadol o oedolion y DU (18+) o ran oedran a rhyw, rhanbarth, statws gwaith, a gradd gymdeithasol.

- **Cynhaliodd ymchwil Opinion astudiaeth rhwng 2 a 5 Ebrill 2024.** Dewiswyd sampl o 4,000 o oedolion yn y DU i sicrhau dosbarthiad cynrychioliadol ar draws ffactorau demograffig allweddol fel oedran, rhyw, rhanbarth a statws economaidd-gymdeithasol.
- Ymchwil Tân Batri gydag awdurdodau lleol. (Methodoleg isod)
- Gwybodaeth ailgylchu a ddarperir gan Material Focus

Methodoleg ymchwil Goleuadau Ymchwil Nadolig:

- Ymchwil desg i [Jackson's Nurseries](#), uchder mwyaf cyffredin Coed Nadolig yn y DU yw 5–6 troedfedd (150–175 cm) a 6–7 troedfedd (175–200 cm). Fe wnaethon ni gymryd 6 troedfedd ar gyfartaledd.
- Dangosodd ymchwil desg gan [Ideal Home](#) mai 15m yw'r hyd a argymhellir ar gyfer coeden 6 troedfedd.
- Dangosodd ymchwil desg gan [Universe Today](#) fod y llwybr o amgylch y byd yn 40,075,017 metr.
- Er mwyn gweithio allan nifer y goleuadau tylwyth teg wedi'u pweru gan batri, cymerodd hyn gyfanswm nifer y goleuadau crog / llinyn / tylwyth teg a brynwyd yn y flwyddyn ddiwethaf o'r ymchwil Opinion a gynhaliwyd ar gyfer Material Focus, o'r enw Christmas Fastech: 39,145,582.
- Er mwyn gweithio allan nifer y goleuadau hyn a oedd wedi'u pweru gan batri, fe wnaethom ddefnyddio'r canlyniad o'r un ymchwil a ddangosodd fod 49.3% o Fastech goleuo wedi'i bweru gan batri.
- Yna gweithredwyd y cyfrifiad fel a ganlyn:
  - $39,145,582 \text{ goleuadau tylwyth teg} \times 0.493 = 19,298,772 \text{ goleuadau wedi'u pweru gan batri.}$
  - $\text{Goleuadau wedi'u pweru gan batri} \times \text{hyd cyfartalog} = 19,298,772 \times 15 = 289,481,578.9$
  - $\text{Cyfanswm hyd y goleuadau} / \text{hyd y llwybr o amgylch y byd} = 289,481,578.9 / 40,075,017 = 7.2$

Ymchwil Tân Batri gyda methodoleg awdurdodau lleol:

Yn 2024, anfonodd Material Focus arolwg at awdurdodau lleol ledled y DU. Gofynnodd Material Focus i awdurdodau lleol a oeddent wedi profi unrhyw danau a achoswyd gan fatris wedi'u malu neu wedi'u difrodi yn y llif gwastraff ac unrhyw fanylion pellach y gallent eu roi. Ymatebodd 77 o awdurdodau lleol i'r arolwg, gan ddweud bod 242 o danau wedi digwydd. Mae hyn yn cyfateb i gyfartaledd o 3.14 o danau fesul ardal awdurdod lleol. Yna cafodd y

nifer hwn ei gyfartaledd ar draws y 382 awdurdod lleol yn y DU i dros 1,200 o danau. O'r 53 ardal a ymatebodd i'r arolwg manwl, dywedodd 50 o'r rhai a holwyd fod tanau yn cynyddu, sy'n cyfateb i 94%.

Ynglŷn â Material Focus a Recycle Your Electricals

[Mae Material Focus](#) yn sefydliad nid-er-elw sydd â'i nod yw atal y genedl rhag taflu neu gronni eu holl hen drydanau bach. Mae Material Focus yn cyflwyno'r ymgyrch [Recycle Your Electricals ledled y DU](#) . Mae'r ymgyrch yn datgelu'r gwerth sydd wedi'i guddio mewn trydanau ac yn ei gwneud hi'n haws i ni i gyd ailgylchu ac ailddefnyddio'r trydanau bach nad ydym eu hangen mwyach trwy ddarparu mwy o bwyntiau ailgylchu yn ogystal â darparu gwybodaeth ymarferol ar sut y gall cartrefi ailddefnyddio ac ailgylchu. Mae'r ymgyrch yn cael ei hariannu gan gynhyrchwyr offer trydanol sy'n talu am ystod o weithgareddau, gan gynnwys cyfathrebu, gweithgareddau newid ymddygiad, mwy o brosiectau ailgylchu ac ymchwil. Yn y pen draw, y nod yw cefnogi camau gweithredu a fydd yn helpu'r DU i gynyddu lefelau ailddefnyddio ac ailgylchu trydanau gwastraff.

Ynglŷn â [ALI]